

PRZEDPŁATA:
ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości) przy-
mują się tylko w ekspedycy.

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukami i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Londyn, d. 7. Sierpnia. — Statkiem Nowojorskim nadeszła tu wiadomość o zawarciu traktatu neutralności pomiędzy Rosją i Ameryką w Wasyngtonie.

Wiedeń, d. 8. Sierpnia. — Austriacka korespondencja donosi, że Rosyanie na pewno się cofają za Prut i że Iskender bey z lekką kawalerią turecką wszedł do Bukarestu w d. 6. Sierpnia.

Berlin, d. 9. Sierpnia. — Naj. Pan raczył nadać jeneral-majorowi Wangenheim gwiazdę do orderu orla czerwonego z dębowym liściem; a zamianować radców rej. i leśniczych Bailliodza w Poznaniu, Jacobsa w Minden, Dewalla w Gumbinie i Grunerta w Gdańsku nadleśniczymi.

Berlin, d. 8. Sierpnia. — Król Jmśc wraca do zdrowia, noga się zagaja szczęśliwie.

— Dowiadujemy się z pewnego źródła, mówi korespondent berliński gaz. wrocł., że Austria wezwała pomniejszych państw niemieckich, aby 3cią część kontingensu wojennego wystawili. Tenże korespondent donosi z Warszawy, że namiestnik królestwa Polskiego, jeń. Rüdiger wezwał marszałków szlachty królestwa, aby zanieśli prośbę do korony, aby Polska znów niepodległe stanowiła królestwo (?). Wiadomość ta jeżeli się potwierdzi, miałaby w obecnej wojnie wielkie znaczenie, bo świadczyłaby o wielkiej przebieżności Rosyi. Natomiast z całą surowością mają postępować przeciw przestępcom politycznym i po różnych miejscach wiele osób w królestwie Polskiem aresztowano.

— Z teatru wojny dziś żadne nienadeszły nowsze wiadomości.

Wrocław, 7. Sierpnia. — Wczora w południe nadszedł tu rozkaz, aby zaniechano przygotowań do królewskich manewrów. Zawieszono więc w tej mierze poczynione przysposobienia. Podobny rozkaz miał nadejść do 5 korpusu. Co dało powód do tego rozporządzenia, niewiadomo, natomiast chodzą pogłoski i powszechnie domyślają się, iż rozkaz ten dotyczy stanowiska bardziej wojennego niż pokojowego. Na giełdzie utrzymywano, że wkrótce po tym rozkazie nadejdzie drugi, do postawienia naszego korpusu jakoteż 5 na stopie wojennej. Czyli to się sprawdzi, pokaże się wkrótce. Konie zakupione dla artylerii odebrała już w sobotę komisya na to wyznaczona. Tegoż dnia stawiły się rezerwy, które dopełniają w artylerii liczbę żołnierzy na wojnę potrzebną.

(Kor. Cz.) Z ostatnich obrad parlamentu angielskiego nie okazuje się, aby państwa zachodnie były skłonne traktować na nowo o pokój na podstawie odpowiedzi rosyjskiej. Lord Russel oznajmił wyraźnie, że odpowiedź ta nie przedstawia żadnego punktu oparcia dla nowych układów, a całość Turcyi i równowaga Europy nie pozwalają na powrót do stanu przed wojną. Wprawdzie nie wszystko się tak ma, jak ministrowie mówią w parlamencie. Gdy jednakże lord Russel w dalszym ciągu obrad oświadczenia swego nie zmodyfikował, trzeba je uważać za wyraz opinii rządowej, przynajmniej tak długo, donec probetur contrarium. Lecz z takowego przyjęcia wypadła znów wniosek, że państwa zachodnie daly lub dadzą odmowną odpowiedź na noty austriacką i pruską, wzywające do nowych w konferencji wiedeńskiej układów. To zaś upoważnia do dalszego jeszcze wniosku, że pomiędzy państwami niemieckimi a zachodnimi panuje z powodu odpowiedzi rosyjskiej rzeczywiście nieporozumienie. Tymczasem Gazeta wrocławska, nie wiem z jakiego źródła donosi: że odpowiedź francusko angielska nadeszła już do Wiednia, a treść jej ma być następująca: państwa zachodnie przystają na układy, ale postawę ich stanowią takie warunki: »Bezwzględne opuszczenie księstw, wspólny nad nimi protektorat, z prawem egzekucyi dla Austrii; dalej wspólny protektorat nad wszystkimi niemuzułmanami w Turcyi wedle protokołu 9. Kwietnia; wolna żegluga na Dunaju i na morzu czarnem, toż jeden port wolny na temże morzu; wreszcie zwrot kosztów wojennych«. Są to wiadome rzeczy, które wspomniana gazeta zapewne tylko od siebie przedstawia jako prawdopodobną odpowiedź gabinetów zachodnich.

Inaczej z powodu obrad parlamentu angielskiego odzywają się dzienniki francuskie. Wedle nich zamiarem państw zachodnich jest: »zniszczenie marynarki rosyjskiej, zburzenie Sebastopola i Kronsztadu, aby Rosyji odebrać możność zabrania w pierwszej pomysłnej chwili Konstantynopola i panowania na morzu bałtyckim; dalej wolność żeglugi na Dunaju i taka organizacja księstw, aby napaściom rosyjskim z tej strony trwale położone były zapory, co rzeczą jest więcej Niemiec, niż Francyi i Anglii; zresztą państwa zachodnie nie mają wcale zamiaru obsadzać na dłuższy lub krótszy czas terytorium ros-

syjskiego.« Tak pisze Journal de l'Empire. I ten ustęp nie mówi bardzo za panującą harmonią w koncercie europejskim. Angielski dziennik Press wyrażniej jeszcze obecnie nieporozumienie cechuje. Powiada on: »że gabinet austriacki stanowczo oświadczył, że obsadzenie przez wojska jego księstw naddunajskich niezgodne jest z obecnością w tychże armii tureckiej lub wojsk sprzymierzonych; że Austria więc ma zamiar pozostać dalej na stanowisku zbrojnego pośrednictwa.

Już w liście moim z 24. Lipca wskazywałem z powodu przejścia Turków przez Dunaj na takie same następstwa. Korespondent londyński tutejszej Nationalzeitung donosi nadto, że według nadeszłych do Londynu telegraficznych depezy, Austria zmusiła sultana do posłania rozkazu Omerowi baszy, aby cofnął wojska z za Dunaju. Wiadomość ta i skądinąd się potwierdza. Rzecz jasna, że honor wojskowy Rosyji nie pozwala jej ustąpić przed armią turecką z księstw. Co innego, gdyby Austria do księstw wkroczyła. Ustąpienie byłoby wtenczas tylko zastosowaniem się do przyjacielskiej rady sąsiada. Nadto, obsadzenie księstw przez Austrię samę, nie byłoby jeszcze krokiem nieprzyjacielskim przeciw Rosyji, obsadzenie wspólne z Turcyą byłoby nim samo przez się. Austria nie jest dotąd w wojnie z Rosyją, więc też, wkraczając do księstw, nie może stać na równej linii z nieprzyjaciółmi, ani z armią turecką ani z armią sprzymierzoną. Austria, działając ciagle w duchu pokoju, ma prawo domagać się od Turcyi, aby zawarty z nią traktat co do obsadzenia księstw nie był naruszony. Jeżeli armia turecka ustąpi za Dunaj, a Austria księstwa obsadzi, zdaje się być rzeczą pewną, że Rosyja dobrowolnie z nich ustąpi. To potrzebnem jest, aby projektowane układy nie spełzły na niczem.

Południowy teatr wojny.

Według wiadomości prywatnych z Konstantynopola z d. 27. Lipca nie bardzo zasmucili się urzędnicy porty śmiercią Abbasa baszy, wieckróla Egiptu, bo chociaż uznawano jego poświęcenie się dla Turcyi, przeciw administracyi jego nabawiała ich wielkiego kłopotu. Said basza, czwarty syn Mehmeda Alego, a teraz głowa tej rodziny, powołał po objęciu steru rządu do pomocy swojej dotychczasowego Kapukehaya Edhema baszę, który uchodzi za rzetelnego i oświeconego męża.

— Według najnowszych wiadomości z Persyi, potwierdza się wczorajsze podanie, że szach postanowił utrzymać neutralność w wojnie między portą a Rosją.

— Kord Stratford de Redcliffe wybierał się z Konstantynopola do Warny.

— Times mówi o uderzeniu na Sewastopol, jak następuje: możemy teraz więcej donieść publiczności niż domysły lub spekulacye o poruszeniach armii wschodniej. W chwili, kiedy to piszemy, odejdzie wyprawa złożona z Francuzów, Anglików i Turków w liczbie 80 do 100,000. Siła ta uderzy na Krym i starać się będzie obsadzić wzgórze panujące nad portem sewastopolskim. Jenerałowie Brown i Canrobert zwiedzili według pogłoski w 5000 wojska brzegi czerkieskie, a właściwie zamierzali wylądować w Krymie. Czternaście dni zapewne upłynie, zanim się dowiemy o skutku wyprawy, ale przed upływem tego czasu dowiemy się zapewne z Konstantynopola wszystkie wojska, któremi można było rozrządzić, wysłano w okolice Sewastopola. Być może, że napaść przemieni się w ścisłą blokadę, wówczas wygłodzimy załogę dawnej fortecy. Spodziewamy się przecie, że w kilka dni po rozpoczęciu walki kamień na kamieniu niepozostanie z tej fortecy.

Dania.

Przedmiotem powszechnej uwagi są uzbrojenia z każdym tygodniem większe; punkt najważniejszy Sundu, bateria Trekrøner (Drei-Kronen jak ją nazywa Frankfurcki dziennik niemiecki) nie tylko została postawiona w stanie najzupełniejszej obrony, ale jeszcze opatrzoną w amunicyę i garnizon dostateczny; część tego garnizonu umieszczono na pokładzie okrętu stojącego u wejścia do basenu, reszta zaś obozuje pod namiotami koło baterii i panują całkiem nad wejściem Sundu. Długa linia, jak ją nazywają, idąca wzdłuż brzegów, opatrzoną została w działą najcięższego kalibru; dwie baterie Nyholm równie zostały uzbrojone. Oprócz 10,000 wojsk regularnych, stojących tak w Kopenhadze jak w okolicy, gwardya miejska stolicy została uorganizowaną i codziennie odbywa manewra. Pracują też żywo nad budową okrętów wojennych; trzy już ukończono a dziewięciu nowych w krótkie budowę zaczął. — Inny dziennik pisze: Nie pamiętają w Kopenhadze takiego ruchu wojennego, nigdy jeszcze ta stolica nie miała tak silnego jak dziś garnizonu. Od 1. Sierpnia, w którym wzmocnił ten garnizon o jeden batalion, liczyć on ma 10,000 ludzi. Oprócz Kopenhagi, najwięcej wojsk stoi w Holstynie, w Szleswigu już ich mniej a w Jutlandyi bardzo mało. Minister

